

Kudy kam Moravou, za osobnostmi i tuberou

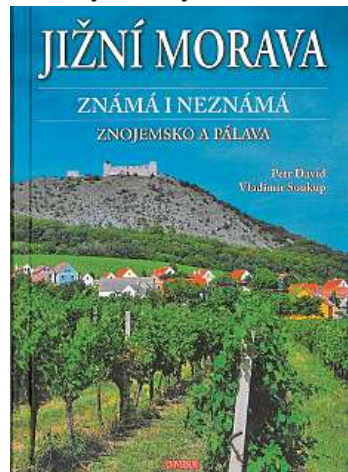
Z nových knih z regionu si vyberou příznivci cestování nebo napětí, ale také děti

Jana Soukupová
spolupracovnice
MF DNES

Další letní výběr MF DNES z nových knih spojených s jižní Moravou a Brnem je velmi pestrý. Kromě průvodců krajinou či poutní trasou v něm najdete příběhy o setkání s osobnostmi, vyprávění pro děti a román laureátky Nobelovy ceny.

Znojemskem a Pálavou se skutečnými fandy

Jižní Morava známá i neznámá Průvodce s podtitulem Znojensko a Pálava napsali Petr David a Vladimír Soukup, vydalo nakladatelství Univerzum. Cena: 399 Kč

Knižních průvodců se každoročně vyrobí jako mravenců, ale jen některé se opravdu povedou a uceleně sumarizují i to, co nenajdete na první dobrou na internetu. A přesně tak dopadl titul Jižní Morava známá i neznámá s podtitulem Znojensko a Pálava od autorů Petra Davida a Vladimíra Soukupa. Nešetřilo se navíc na pevné vazbě, křídovém papíře a četných barevných fotografiích.

Autoři navíc celým textem o dolním toku řek Dyje a Moravy, skalách Pálavy, lužních lesích, Lednicko-valtickém areálu, půvabech Znojma, mnoha vinařstích a dalším čtenáře přesvědčují, že tento kraj, jeho historii, současnost i folklor opravdu milují a vědí o něm kdekterou zajímavost, zvláštnost či pikantérii.

A pokud si obyvatel kraje myslí, že už ho tu nemůže nic překvapit, mylí se. Informace v průvodci jsou natolik různorodé, že je mohli dát dohromady jen opravdoví fandové.

Jak se dokumentarista sešel s osobnostmi

Dokumentarista a písničkář Jiří Vondrák je celoživotně věrný Brnu, z něhož však vyráží na četné cesty, které by se daly nazvat lovem osobností. Ale loví je samozřejmě i v Brně. Činí tak hlavně pro filmové záznamy vysílané nejčastěji Českou televizí. Teď ale svoje vzpomínky na šestatřicet různorodých umělců, byt z největší části muzikantů a herců, sebral do

Můj laskavý objektiv Brněnský dokumentarista Jiří Vondrák vzpomíná na setkání s osobnostmi. Vydalo nakladatelství Galén. Cena: 390 Kč

vzpomínkové knihy Můj laskavý objektiv, a to už podruhé. Devatenáct osobností zachytil ve stejnojmenné knize prvně v roce 2020.

Jde sice skutečně o miniatury, jež i s příloženými fotografiemi vydají na osm, deset stránek textu v knize menšího formátu, ale právě i díky tomu se autor soustředí na to nejzajímavější, co si s dotyčnými řekl nebo zažil. Takže pokud by čtenáře zajímala biografická data nebo dílo oněch umělců, musí zapátrat jinde.

Jenže ty nejznámější představovat netřeba a ostatní autor přece jen přiblíží jak dílem, tak jeho významem. Z brněnských osobností jsou vzpomenu třeba hudebníci Jaromír Hnilička, Bob Fridl či Petr Ulrych, ze zahraničních es jako Bulat Okudžava, Donovan, Ian Anderson a další. Osobní vzpomínku přidává Vondrák i na Karla Kryla, Jiřího Suchého, Lasicu a Satinského či Vlastu Třešňáka, ale též na Milana Kunderu či básníka Jana Skácela. Všichni jsou nazíráni laskavě až obdivně.

Ze severu na jih po hranici Čech a Moravy

Českomoravská stezka od neúnavného propagátora nejen tuzemského putování Jana Hocka je skutečně zasvěceným průvodcem Po historické hranici Čech a Moravy, jak zní podtitul knihy. Platí zde totéž jako u průvodce po Pálavě a Znojensku, totiž pečlivá práce vydavatele, který nešetří na pevné vazbě, křídovém papíře, mnoha fotografiích a tentokrát ani na velkorysejším formátu, jenž knihu předurčuje spíš k přípravě než k zabalení na cestu. Což je však logické, protože celá publikace popisující dálkovou poutní trasu o délce 345 kilometrů vedoucí z Králického Sněžníku až k rakouským hranicím poblíž Slavonic je rozdělena na osmnáct etap a jen málokdo ji půjde naráz.

Větší formát dává navíc vyniknout

malebným fotografiím kraje, jímž stezka prochází, a bylo též možné přidat ke každé z tras její celkem výstižnou mapku. Velkým koníčkem autora jsou pak malebné a historické stavby, hraniční kameny i jiné pozoruhodné památníky.

Českomoravská stezka S podtitulem Po historické hranici Čech a Moravy sepsal průvodce touto trasou Jan Hock a vydalo nakladatelství Univerzum. Cena: 499 Kč

Jak udržet mámu doma

Spisovatelka Irena Hejdová spolupracuje s brněnským vydavatelstvím Host pravidelně a už potřetí si ho zvolila pro knihu určenou dětskému čtenáři. S ilustracemi Zuzany Čuprové, ale také s obvyklými dokreslovačkami, zábavnými úkoly, počítáním a hledáním v kresbách se tentokrát rozhodla v knize Mami, pocem! pro příběh malých sourozenců, třetáka Vojty a jeho sestry chodící do školky, kteří nechtějí pustit maminku z rodičovské do práce.

Jejich nejruznější ztřeštěné nápady, jak udržet maminku doma, jsou z reálného světa a děti se v nich mohou velmi dobře orientovat, protože tu není nic magického či pohádkového. O to účinnější je pak vyústění celého příběhu, jenž se tak skutečně

Mami, pocem! Další příběh Ireny Hejdové je o dětech, které si přejí udržet maminku v domácnosti. Vydal jej brněnský Host. Cena: 399 Kč

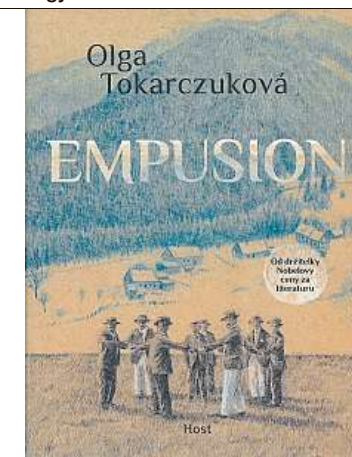
mohl odehrát. Úhel dětského uvažování a projevů má autorka navíc zvládnutý opravdu dokonale.

Nákazou není jen tuberkulóza

Brno může být hrdé na to, že tu sídlí nakladatelství vydávající současnou nejvýraznější laureátku Nobelovy ceny za literaturu, polskou prozaičku Olgu Tokarczukovou. Navíc dvaapadesátiletá spisovatelka dokazuje oprávněnost uděleného ocenění i svou poslední knihou Empusion.

Jak je u autorky obvyklé, ani příběh odehrávající se na sklonku roku 1913 ve slezských lázních Görbersdorf, v nichž si pacienti léčí tuberkulózu, není jen líčením kroužku hostů, mezi něž patří dva „nemožní“ mladí hrdinové, student ze Lvova a křehký umírající malíř. Neprozradíme, k čemu všemu a jak se „přírodní léčivý horor“ vyslovuje, ale rozhodně nejde jen o jakýsi pandán s podobně situovanou knihou Thomase Manna Kouzelný vrch.

Ačkoliv lázně Görbersdorf jsou skutečné, což dokládají také v knize otištěné historické fotografie různých zdejších reálií, poselství není žádným místopisem. Je daleko širší,

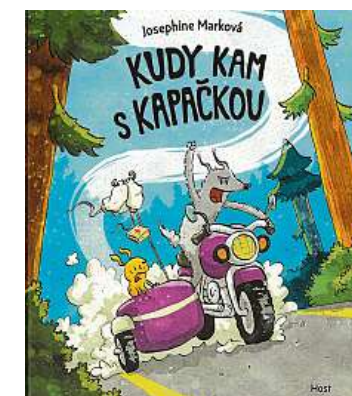

současně a na autorku z převážně konzervativní země značně odvážné. Neprvoplánově, ale o to účinněji se nobelistka svým příběhem vyjadřuje ke konzervatismu, mizogynii, lidovému primitivismu, intelektuálnímu snobismu, homofobii a vůbec všem druhům netolerance. Ale i mnohemu dalšímu. Navíc je její styl nesmírně čtivý a vtahující.

Když s kapačkou život nekončí

Prazvláštní, ale oceňovaný komiks Kudy kam s kapačkou Josephine Markové vypráví o vážné nemocném králíkově, o něhož se musí postarat drsný vlk, kterému králik shodou okolností zachrání život. Ušatec je přitom tak nemocný, že mu nejen vypelichala srst, ale musí s sebou stále tahat v titulu zmíněnou a po delší čas nepřetržitě připojenou kapačku.

Účel knihy je jasný: dětem s vážnou diagnózou dodat odvahu a na bláznivém příběhu dokázat, že i s těžkou nemocí není třeba končit se životem, ale stále lze zažít dobrodružství. Těžko však říci, zda pro děti, jež se do takové situace nedokážou vžít, není kniha příliš drsná.

Kudy kam s kapačkou Brněnský Host vypravil do světa drsný komiks Josephine Markové o těžce nemocném králíkově, kterého musí opatrovat a chránit vlk. Cena: 399 Kč